

AAN DE MONITOR

In 2018 boekten de havenmeesters van de Waddeneilanden in totaal 96.216 overnachtingen van bezoekende jachten. In het jaar daarvoor – zonder een extreem lange en warme zomer – waren dat er 84.330. De Waddenhavencijfers zijn, over een langere periode gemeten, behoorlijk stabiel. Van de landelijke neergaande trend die jachthavens signaleren, is op het Wad niets te merken. De recreatie- en toerismebranche houdt van stabiliteit, maar vooral streeft ze naar verdere groei en ontwikkeling. In de afgelopen jaren lukte dat goed: een toename van meer dan 8 procent tussen 2013 en 2017. Kan dat blijven doorgaan? Een toenemend aantal deskundigen meent van niet. Met rond de 8 miljoen toeristische overnachtingen per jaar zijn volgens hen de grenzen voor groei op de Waddeneilanden in zicht. Ecologen zien in doorgaande toeristische groei een toename van de verstoring van de unieke Waddennatuur. Hun vrees wordt bevestigd door onderzoek naar de sterke teruggang van broedvogels in het Waddengebied. Oorzaken: vooral verstoring en verlies van een geschikte natuurlijke leefomgeving. Met de toenemende zorg is het streven naar méér niet weg; het verandert alleen een beetje en heet nu ‘duurzaam toerisme’, of: ‘verantwoord samengaan van economie én ecologie’. Hoe dat werkt, is goed te zien aan het uitbaten van de Unesco Werelderfgoedstatus van de Waddenzee. In juni dit jaar viert de Waddenzee het tweede lustrum van die status. Kort na de toekenning in 2009 lagen de nota’s en plannen al klaar om de Werelderfgoedstatus te kunnen ‘vermarkten’. Méér bekendheid, méér bezoekers, maar dan wel zo dat het toestromend publiek ook wat wijzer zou worden over de unieke waarden van het gebied. Een mooie gedachte. De grote wadloopcentra gingen nadenken over ‘productvernieuwing’. Zelfs culinaire wadlooptochten leken een optie. De Waddenvereniging heeft een cursus ontwikkeld om recreatieondernemers te kunnen promoveren tot ‘gastheer van Werelderfgoed Waddenzee’. In 2018 is nog eens besloten tot een nieuwe, zes jaar durende marketing-campagne. Het Waddenfonds, dat daarvoor 2.893.500 euro uittrekt, wil de

Waddenzee als ‘sterk merk’ neerzetten. Ik verzin dit niet; het staat echt zwart op wit. In vroegere decennia, waarin economische-groeidenkers en natuurorganisaties vaak diametraal tegenover elkaar stonden, zou zo’n campagne ondenkbaar zijn geweest. Nu zitten alle partijen in diverse combinaties aan de gezamenlijkheidstafel en dat kan mede door de afspraak om alle ontwikkelingen in het Waddengebied aan de monitor te leggen. Zo’n basismonitoring moet onbetwistbare feiten en cijfers opleveren om ‘de vinger aan de pols te kunnen houden’ en het Waddengebied goed te kunnen blijven beheren. Ook zeilers varen, zonder het te merken, het monitoringsysteem binnen. Gebruikmakend van observaties en AIS- en radarregistratie worden bijvoorbeeld kaarten gemaakt van ankerende en droogvallende schepen. Deze worden vergeleken met de kaarten van plekken waar zich verstoringgevoelige vogels en zeehonden ophouden. Zeilers kwamen daar in 2018 behoorlijk goed uit. Alle reden dus om met een gerust hart de jaarlijkse monitoringrapportage *Wadden in beeld* te lezen, want: wat is er nou mooier dan de bijzonderheden te kennen van het gebied waar je graag vertoeft? Dan kun je er nóg voorzichtiger mee omgaan. Het jaarboek over 2018 verschijnt begin juni en is, samen met voorgaande edities, te vinden op: www.waddenzee.nl/nl/overheid/waddenzeebeheer/wadden-in-beeld.

Rob Bijnsdorp is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jachtontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen.

Ook zeilers varen, zonder het te merken, het monitoringsysteem binnen

